

POROČILO KOMISIJE ZA KAKOVOST ZA ŠOLSKO LETO 2019/2020

V šolskem letu 2019/2020 je šolska komisija za kakovost v sestavi Alenka Nagode (predsednica), Ivan Trstenjak, Tanja Trček Pelko, Mojca Hafner, predstavnik dveh dijakov ter predstavnik staršev in predstavnik delodajalcev izpeljala samoevalvacijo na področju svetovanja in podpore dijakov, na področju poklicnega usmerjanja, informiranja in svetovanja dijakom. Temeljne dejavnosti karijerne orientacije v SŠ obsegajo : informiranje, ugotavljanje lastnosti posameznika, učenje veščin za načrtovanje in vodenje kariere, osnovno karierno svetovanje, samostojno načrtovanje in vodenje kariere in karierno svetovanje.

Glavno smernico, zadovoljstvo s poklicnim usmerjanjem in informiranjem za karierni razvoj, ki so ga bili dijaki deležni na šoli, smo preverjali z anonimno spletno anketo. Zaradi epidemije Covid 19 nismo mogli izvesti predvidenega poglobljenega intervjuja s fokusno skupino dijakov. Dijaki so spletno anketo izpolnjevali v prvi polovici maja 2020. Anketirali smo dijake tretjih in četrth letnikov. Od 73 dijakov tretjih letnikov je anketo izpolnilo 42 dijakov kar je 58 %. V četrth letnikih je anketo izpolnilo 30 od 50 dijakov, kar je 60 %.

Dijaki so v anketi odgovorili na 23 vprašanj. V prvem delu ankete so odgovarjali na vprašanja povezana z njihovo izbiro srednje šole in s poklicnim informiranjem o naši šoli na prehodu iz osnovne v srednjo šolo. Večina dijakov meni, da so bili ustrezno informirani o poklicu ekonomski tehnik. Pri odločanju pa so jim najbolj pomagali starši, svetovalna služba v osnovni šoli ter prijatelji.

V nadaljevanju nas je zanimalo mnenje dijakov o skrbi SEŠ LJ za njihov poklicni razvoj. 71 % dijakov 3. letnikov in 83 % dijakov 4. letnik meni, da šola skrbi za njihov poklicni razvoj, saj jim omogočamo prilagajanje šolskih obveznosti glede njihovih kariernih ciljev. 80 % dijakov meni, da ima šola celovit sistem poklicnega informiranja in svetovanja. Nezadovoljnih z zbiranjem in posredovanjem informacij o poklicih, poklicnih kvalifikacijah in trgu dela je v 3. letnikih 14 % v 4. letnikih pa le 10 % dijakov. Dijaki četrth letnikov so zadovoljni z ugotavljanem in oceno njihovih interesov sposobnosti in osebnostnih lastnosti (97 %), med tem, ko 24 % dijakov 3. letnikov ni zadovoljnih. Dijaki četrth letnikov (96 %) so bolj zadovoljni z učenjem veščin za reševanje problemov povezanih z odločanjem, načrtovanjem in vodenjem svoje poklicne poti kot dijaki tretjih letnikov (84 %). Več kot tri četrtine anketiranih dijakov je zadovoljnih s svetovalno podporo in pomočjo pri načrtovanju in vodenju njihove karierne poti. 81 % tretješolcev meni, da jim šola pomaga pri prepoznavanju njihovih talentov, poklicnih in življenjskih ciljev ter jim nudi podporo pri načrtovanju strategij in poti za njihovo uresničitev. Nekoliko nižji je procent pri četrtošolcih (76 %).

Pri poklicnem usmerjanju sodelujejo učitelji, šolska svetovalka, strokovnjaki in podjetniki ter predstavniki fakultet. Največ informacij s področja poklicnega usmerjanja četrtošolci prejmejo od učiteljev, sledijo informacije, ki so na spletni strani šole. Tretješolci pa največ

informacij dobijo na svetovnem spletu, sledijo informacije na spletni strani šole. Informacije prejete od šolske svetovalne službe so v obeh skupinah anketiranih na tretjem mestu.

Največ poklicnega usmerjanje in informiranje na SEŠ LJ poteka v okviru strokovnih predmetov, sledi predmet karierno usmerjanje in komuniciranje, pri razrednih urah, na delavnicah v okviru obveznih vsebin ter v na razgovorih s svetovalno delavko.

V sklopu vprašanj o vlogi šolske svetovalke pri poklicnem usmerjanju je več kot polovica dijakov svetovalno delavko poiskala zaradi kariernega usmerjanja. V četrth letnik je 20 % več dijakov bilo na pogovoru s šolsko svetovalko zaradi izbire študija kot v 3. letnikih.

Zadnji sklop vprašanj je bil namenjen prihodnosti dijakov. Na vprašanje ali vedo kateri so naslednji koraki na področju kariernega razvoja je 21 % dijakov 3. letnikov odgovorilo pritrdilno, 60 % jih le deloma ve, 19 % pa je takih, ki ne vedo. V četrth letnikih 37 % dijakov ve kateri so nadaljnji koraki, 53 % jih ve deloma, 10 % dijakov še ne ve. Gre za visok delež dijakov ki ne vedo ali nimajo še izoblikovane karierne poti, če vemo, da je bila anketa sredi maja, ko so se dijaki že odločali glede nadaljnjega študija.

Več kot polovica četrtošolcev meni (57%), da ima zaradi šolskega poklicnega usmerjanja in informiranja več možnosti na svoji poklicni poti, 47 % jih meni da so napredovali pri doseganju zaposlitvenih in kariernih ciljev istočasno jih je le 13 % bolj motiviranih, polovica dijakov meni da so le delno bolj motivirani . Tretješolci so na ista vprašanja podajali naslednje odgovore: 38% jih meni, da ima zaradi šolskega poklicnega usmerjanja in informiranja več možnosti na svoji poklicni poti, 45 % jih meni da so napredovali pri doseganju zaposlitvenih in kariernih ciljev, istočasno jih je 36 % bolj motiviranih, polovica dijakov meni da so le delno bolj motivirani.

Anketirani dijaki so od šole pričakovali: več predstavitev poklicev, več pomoči pri poznavanju sebe, več učenja veščin predstavljanja (razgovor, življenjepis), ter testiranje poklicnih interesov. Največ predlogi anketiranih dijakov za izboljšanje poklicnega svetovanja in informiranja na šoli se nanaša na informiranja o poklicih in možnosti šolanja po srednji šoli,

Polovica vprašanih tretješolcev (50 %) in 47 % četrtošolcev ima jasno vizijo o tem kaj bodo počel po zaključku izobraževanja oz. kakšen poklic bodo opravljali. Menimo, da se njihova vizija kariere pri drugi polovici še oblikuje. Poklici ekonomske smeri so zelo različni, večina dijakov nadaljuje šolanje na višješolskih ali visokošolskih programih, nekaj posameznikov tudi na univerzitetnih programih.

Iz analiziranih anketnih vprašanj je šolska komisija za kakovost prišla do naslednjih ključnih ugotovitev: Tri četrthine dijakov je zadovoljna s poklicnim usmerjanjem, saj menijo, da imamo dober sistem informiranja, zadovoljni so s poznavanjem lastnih interesov, sposobnosti in osebnostnih lastnosti ter s svetovalno podporo in pomočjo pri načrtovanju in vodenju njihove karierne poti. Šola jim pomaga pri prepoznavanju njihovih talentov, poklicnih in življenjskih ciljev ter jim nudi podporo pri načrtovanju strategij in poti za njihovo uresničitev. Učitelji so jim pripravljene pomagati, ko potrebujejo pomoč, dobijo tudi potreben informacije, ko jih potrebujejo. Več kot polovica jih meni, da ima zaradi šolskega poklicnega

usmerjanja in informiranja več možnosti na svoji poklicni poti, slaba polovica pa da so napredovali pri doseganju zaposlitvenih in kariernih ciljev.

Izstopajo ugotovitve glede deleža dijakov, ki vedo kakšni so naslednji koraki na njihovi karierni poti. Takšnih dijakov je med četrtošolci le dobra tretjina. Več kot polovica jih le deloma ve, vedo za naslednji korak na njihovi karierni poti, nimajo pa še v celoti izoblikovane poti.

Presenečajo tudi odgovori o motiviranost dijakov za njihov karierni razvoj, saj le 13 % četrtošolcev meni, da so zaradi poklicnega usmerjanjem in informiranjem za karierni razvoj bolj motivirani.

SKLEP

Izzivi, ki jih vidimo za prihodnost so: zvišati delež zadovoljstva dijakov poklicnim usmerjanjem in informiranjem za karierni razvoj, ugotoviti kje je razlog nemotiviranosti dijakov za njihov karierni razvoj, in zvišati motivacijo in spodbuditi njihovo aktivno vlogo, kar pomeni da niso samo pasivni in smo sprejemajo ampak so aktivni iskalci. Bolje strukturirati celotno poklicno usmerjanjem in informiranjem. Upoštevati predloge, ki so jih navedli dijaki v anketi: več predstavitev poklicev, več pomoči pri poznavanju sebe, več učenja veščin predstavljanja (razgovor, življenjepis), ter testiranje poklicnih interesov.